

ló tervezett eltávolítását, ha már majd folytatódik, a lehető legnagyobb hirtelenséggel és olyan rövid idő alatt szándékozik véghezvinni, hogy már régen el lesznek távolítva, mire bárkinek is esélye volna idegen országokba szóló utazási okmányokat vagy vízumokat beszerezni”⁹⁹.

E kérdéseket újra megvitatta a minisztertanács augusztus 10-i ülésén. A külügyminisztériumi álláspontot ugyanezen a napon egy Csopey Dénestől, a minisztérium politikai osztályvezetőjétől származó memorandum fejtette ki. A minisztertanács államtitkárának, Bárczy Istvánnak címzett irat felvázolta a zsidókérdés lehetséges rendezését. A zsidókérdések „nyugvópontra juttatását” a memorandum szerint egyaránt megkívánták az ország belpolitikai érdekei, a magyar–német kapcsolatokból fakadó szükségletek, illetve az országnak a semleges államok és a Nemzetközi Vöröskereszt irányában fennálló kötelezettségei azzal kapcsolatban, hogy a korlátozott kivándorlást a németek milyen feltételekhez kötötték. A memorandum szerint Budapest sárga csillagos házaiban 164 000 zsidó élt, akik közül 20 000 volt az áttértek száma, és kb. 10 000 azoké, akik a külföldre kivándorlási lehetőségekre vártak. A fennmaradó 134 000 zsidóra, illetve a munkásszázadokban szolgáló zsidókra vonatkozóan a memorandum a következőket javasolta:

1. a galíciai és a beszivárgott, mintegy 50 000–60 000 főnyi zsidóság eltávolítását esetleg fel lehet ajánlani;
2. vissza kell tartani a jelenleg munkaszolgálatot teljesítő zsidókat (feleségeikkel, gyermekeikkel és esetleg szüleikkel együtt) az ország munkaerő-szükségleteinek kielégítésére. A családtagokat vidéki gettókbán helyeznék el ugyanúgy, mint a németek Theresienstadt 45 000 zsidóját;
3. ugyancsak visszatartanak a mentesített, illetve a kormányzói mentesítéssel rendelkező zsidókat, de csak egy bizonyos létszám határáig.

A külügyminisztérium azt javasolta, hogy a kormányzónak a fentiek-ről szóló nyilatkozatát követnie kell a németek nyilatkozatának, amely felajánlaná, hogy a németek

- (a) elismerik, hogy ezzel a magyarországi zsidókérdést elintéztetnek tekintik, és legalább biztonsági szolgálatukat (SD) visszarendelik Magyarországról;
- (b) megszakítják a kapcsolatot a magyarországi Zsidó Tanáccsal, és nem szállítatnak el zsidókat (Kistarcsáról, Sárvárról) saját hatóságaikkal;
- (c) nem tárgyalnak közvetlenül, magyar szervek megkerülésével a zsidókkal azok kivándorlása tárgyában;